

GENÇLİK MÜCADELE PROGRAMI

Marksist Fikir Toplulukları - 2025

MFT

İÇİNDEKİLER

<i>GİRİŞ</i> - - - - -	3
<i>AKP'li Yıllarda</i> <i>Üniversitelerin Dönüşümü</i> - - - - -	5
<i>Özgür ve Özerk Üniversite</i> <i>İstiyoruz!</i> - - - - -	10
<i>Demokratik Üniversite için</i> <i>Öğrenci Sendikaları İstiyoruz!</i> - - - - -	15
<i>Eğitim Hakkımızı Savunuyoruz:</i> <i>Yurt ve Burs İstiyoruz</i> - - - - -	23
<i>Laik, Bilimsel, Anadilde</i> <i>Eğitim Haktır!</i> - - - - -	29
<i>Üniversitelerde Faşizme</i> <i>Karşı Mücadele</i> - - - - -	34
<i>Kadın Düşmanı AKP'yi</i> <i>Yeneceğiz! Kadınlar En Öne!</i> - - - - -	40

GİRİŞ

AKP rejimi altında çocukluğunu ve gençliğini geçiren bir kuşak, bugün geleceğini kurtarma mücadelesi veriyor ve siyasal bir yön arayışı içinde. 19 Mart'ta ülke tarihinin kırılma anlarından biri yaşandı ve süreç bitmiş değil. Darbe girişimi devam ediyor. Gençlik, bir öfke patlamasıyla barikatları aştı. Eylemler büyüdü: On binler yüz binlere, yüz binler milyonlara dönüştü. Haftalarca sokaklardan çekilmeyen bizler karşımıza çıkan her engeli aşmak, hayatımıza çizilen sınırları yıkmak ve ilerleyebildiğimiz kadar ilerlemek istedik.

Eylemlerin sönümlenmesinin ardından sorular daha berrak biçimde ortaya çıktı: Şimdi ne olacak? Artık kendine güvenmeyi öğrenmiş, kendi gücünün farkına varmış; baskı, polis şiddeti, tehdit karşısında geri adım atmayan bir gençlik kuşağı var. Ancak bu kuşağın önündeki en büyük engel yönsüzlük. Hele ki ülkede rejim değişikliğinin zorlandığı ve kitle seferberliğine en çok ihtiyaç olunan bu zamanlarda. İşte bu yönsüzlük barikatı, hâlâ aşılmayı bekliyor.

Ülkenin geleceği hangi yöne evrilecek? En temel demokratik haklar korunabilecek mi? İş, eğitim, beslenme, barınma, geçim gibi en temel sorunlarımız nasıl çözülecek? Ucuz emek cehennemine dönüşen Türkiye'de biz gençliğin nasıl bir geleceği olabilir? AKP'nin gitmesi neyi ve ne kadar değiştirebilir? Peki, tüm bunları kim yapacak? Bunlar uzak geleceğe dair sorular değil. Bunlar bugün, tam da şimdi yanıtlanması gereken acil meseleleri.

Üniversitelerde eyleme geçtiğimiz, kent merkezlerinde birleştiğimiz, meydanlarda yan yana geldiğimiz günlerin ardından artık net bir yol haritasına ve açıklayıcı bir perspektife ihtiyacımız var. Bu sorulara yanıt üretebilelim ki başladığımız mücadeleyi yarım bırakmayalım.

Meydanları daha güçlü ve zafere ulaşacak şekilde doldurabilmemiz için mücadele programına ihtiyacımız var!

Bugünün en büyük handikapları sistem partilerinin yarattığı tıkanma, gerçek bir alternatifin olmayışı ve örgütsüzlük. Bu dağınıklık ve karamsarlık ortamında örgütlenebilmek, ilerleyebilmek için neyi, nasıl ve kimlerle yapacağımızı bilmemiz gerekiyor.

MFT, bu sorunları somut biçimde ele alıyor; somut taleplerden yola çıkıp düzenin köklü biçimde değişmesi gerektiği bilinciyle devrimci bir çıkışı öneriyor. Emekçilerin, ezilenlerin, yoksulların bir avuç zengin ve güçlü yönetici elit karşısında inim inim inlediği bu düzeni reddediyor.

MFT, belirleyici mücadelelerde enerjisiyle öne çıkan gençliğin sınıf mücadelesiyle birleşerek ülkenin değişimi için itici bir güce dönüşmesini hedefliyor. Bu nedenle seni de bu yolu birlikte yürümeye çağırıyor.

Zaman güçlenme, güç kazanma ve yola devam etme zamanıdır.

Umutsuz olma devrimci ol.

Aklına, coşkuna, gücüne ihtiyacımız var.

1. AKP'Lİ YILLARDA ÜNİVERSİTELERİN DÖNÜŞÜMÜ

Türkiye gibi geç kapitalistleşen ülkelerde burjuvazi, tarihsel olarak devlet desteğiyle var olduğu ve bu destekle yoluna devam ettiği için hegemonik olarak zayıftır. Bu zayıflığın sonucu olarak varlığını sürdürebilmek için iki tamamlayıcı politikaya ihtiyaç duyar: kamusal kaynakları sürekli hortumlaması ve devlet baskısı. Bu politika hayatın her alanında kendisini göstermiştir. Üniversiteler bunlardan payını düşeni fazlasıyla almıştır.

Bunlardan ilki, kamu kaynaklarının sınırsızca sermayeye tahsisi ve bu kaynakların kullanımının sermayenin anlık ve somut çıkarlarına göre dizayn edilmesidir. İkincisi ise, devlet baskısı ve örgütlü faşist saldırılar yoluyla devrimci mücadelenin, işçi hareketinin ve gençlik mücadelelerinin bastırılması ve toplumun parçalanarak atomize edilmesidir. Günümüz Türkiye'sinde bu iki politika sadece sermayenin önündeki engelleri kaldırmakla kalmamakta, toplumun, özellikle de gençliğin sosyal dizaynı açısından belirleyici bir rol oynamaktadır.

Tarihsel olarak toplumun ilerici, radikal ve eylemci gücü olan gençlik hem dünyada hem de Türkiye'de toplumsal dinamizmin temel kaynaklarından biri olmuş, devrimci mücadelenin ön saflarında yer almıştır. Türkiye burjuvazisi, 1960'larda üniversite gençliğini ve tüm ülkeyi etkisi altına alan devrimci fikirlerin kabusundan bir türlü kurtulamamıştır. Bu nedenle gençliğin çok sıkı biçimde kontrol altında tutulması, sistem için bir gereklilik halini almıştır.

12 Eylül askeri darbesi, üniversite gençliğine yönelik kapsamlı saldırıların merkez noktası olarak YÖK'ü kurmuş ve üniversitelerin özerkliğini parçalamıştır. Üniversite yönetimlerinin öğrenci kulüplerinden kantinlerin tasarımına kadar her konuya müdahale ettiği otoriter bir yüksek öğretim rejimi ilan edilmiştir. Üniversitelerde öğrenci temsilcilikleri yok edilmiş, kültürel/sanatsal/bilimsel tüm aktiviteler sıkı kontrol altına alınmak istenmiştir ancak ülkedeki güçlü devrimci gelenek sayesinde bu yasaklar sökmemiş, direngen bir öğrenci

mücadelesi sürekli kendisini göstermeyi bilmiştir. Üniversitelerdeki baskı politikalarının organize suç örgütü biçimindeki uzantısı olan devlet destekli faşist güçler her daim kollanmış ve okullarda stratejik biçimde var edilmiştir.

AKP rejiminin inşası aşamasında da üniversitelerin hedef tahtasına konması yine stratejik bazı adımlarla sistematik hale getirilmiş, yüksek öğretim ve üniversiteler başlı başına bir müdahale konusu haline gelmiştir.

AKP'li yıllarda üniversiteler piyasacılık ve otoriterlik dizaynına tabi tutuldu.

1. **Ekonomik Dizayn:**

AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında Türkiye'de yalnızca 76 üniversite bulunuyordu. Bu sayı 2024 Ocak itibarıyla 79'u özel, 129'u devlet olmak üzere 208'e çıktı. 2024'te 2 milyon 822 bin ön lisans, 3 milyon 740 bin lisans, 409 bin yüksek lisans ve 109 bin doktora öğrencisi bulunuyordu. Açıköğretim programları dahil edilmediğinde Türkiye'de ön lisans ve lisans programlarına kayıtlı öğrenci sayısı 4 milyon 105 bin 952.

AKP döneminde üniversite sayısında yaşanan bu artış ne yazık ki nitelikli bir artış olmaktan çok uzak. Öğrenci sayısının arttığı, eğitilmiş ve ucuz bir işgücünün piyasaya sürüldüğü, yükseköğretimin metalaştırıldığı neoliberal bir eğitim piyasası yaratıldı.

Sermaye-üniversite iş birliği adı altında toplumsal ihtiyaçlar için değil patronlar ve piyasanın rekabetçi ihtiyaçları için kaynak ayrıldı. Paranın hükümdarlığı bilimi çürüttükçe üniversitelerin içi iyiden iyiye boşaldı. Müfredat, bölümler, fakülte bütçeleri her şey bu asalak sermaye ilişkisine göre dizayn edildi. Toplumun çözülmeyi bekleyen sorunlarına değil sermayenin ihtiyaçlarına yanıt veren üniversitelerin bilimsel niteliği yok edildi, ediliyor.

Bina tipi özel üniversiteler desteklendi, teşvik edildi. Teknokentler kurularak üniversitelerin tüm bilimsel birikimi ve yetiştirilmiş insan gücü şirket karları etrafında yoğunlaştırıldı ve üniversitenin temel işlevi, toplumsal ihtiyaçlara cevap vermek değil piyasanın karlılığını artıracak alanlarda derinleşmek oldu.

Kütüphanesi, laboratuvarı, yurdu, ulaşımı, yeterli akademik kadrosu olmayan bu “üniversite” yapıları, taşıdıkları isim dışında üniversite niteliği taşımaktan uzaktır. Bu düzen, niteliksizleştirilmiş bir eğitim sistemi ve burada yıllarını geçiren diplomalı işsiz gençlik kitlesi yarattı. İyi bir hayata sahip olmak üzere girilen rekabetçi sınavlar ve harcanan yılların karşılığında ise mutsuz, geleceksiz bir ucuz işçi cehennemine açılan kapı, üniversite kapısı oldu.

Üniversite eğitiminin piyasalaşması yalnızca vakıf üniversiteleri aracılığıyla özel sermayeye kaynak aktarımı sağlamak şeklinde olmadı; aynı zamanda yükseköğretim başlı başına bir rant kapısına dönüştürüldü. Küçük ilçelere kadar dağıtılan fakülteler ve bölümler, etraflarında gelişen ticari ilişkilerle birlikte yeni gelir alanları yarattı. Ev sahibinden esnafına, özel yurtlarından kantincilerine geniş bir kesim üniversite öğrencilerinin en temel ihtiyaçlarından para kazanmaya başladı. Öğrenciler nitelikli eğitim alan, ülkenin geleceği olan yurttaşlar olarak değil, bu eğitim rantı ekonomisinin müşterileri olarak görülüyor.

2. Otoriter Dizayn:

Yeni üniversite bürokrasisi, kendi alternatif eğitim/rejim modelini yaygınlaştırmak konusunda AKP için ilk adım oldu. İktidara adım attığı ilk yıllarda AKP'nin en kavgalı olduğu kurumların başında üniversiteler geliyordu. Akademi üzerindeki hegemonyası zayıf ve bilimle temelden çelişki içinde olan AKP, üniversiteleri iktidar gücü elinde pekiştikçe baskı ile yeniden şekillendirdi. Yönetici koltukları ve akademi kadroları AKP oligarşisinin yakınlarına unvan dağıttığı arpalıklar haline geldi.

Sayısı roket hızıyla artan üniversitelerin muhalif düşüncelerden yalıtık birer baskı adaları olmaları gerekiyordu. Aksi takdirde bu yaygın üniversiteli nüfus AKP için bir baş belası olabilirdi. Zaman içinde AKP'nin tüm üniversitelere doğru yaygınlaştırdığı otoriterlik ve baskı uygulamaları üniversite gençliğini zincirlemek için istisnasız şekilde uygulandı. Bu nedenle üniversite yönetimlerinden, özel güvenlikten, faşist çetelerden, polisten, tarikatlardan müteşekkil bir kutsal ittifak ile üniversiteler kuşatıldı.

15 Temmuz sonrasında KHK ile kurlsız bir tek adam düzenine geçen AKP rejimi, OHAL koşulları altında muhalif akademisyenlerin kıyımı için gerekli imkana sahip oldu. Binlerce akademisyen solcu, sendikacı, Alevi, Kürt olması nedeniyle işlerinden atıldı. Zaten verimsiz olan üniversiteler ihraçlar sonrası tamamen çoraklaştırıldı. Öğrenci kulüpleri kapatıldı; üniversitelerdeki kuşatmaya karşı çıkan sendikaların sesi kısılmış ve böylece dizginsiz bir baskı döneminin kapısı açılmış oldu. Öğrenci forumları, hak mücadeleleri ve arayışları baskı ile susturuldu. Boğaziçi ve ODTÜ gibi birkaç üniversite dışında öğrencilerin seslerini kolay kolay çıkaramadığı karanlık bir baskı iklimi yaratıldı. 12 Eylül askeri darbesinin yapamadığını Erdoğan bu dönemde gerçekleştirdi.

Kısaca:

AKP rejimi altında üniversiteler, bir yandan sermayenin rant kapısına dönüştürüldü. Diğer yandan da düşünen, sorgulayan, kolektif hareket eden bir gençlik değil; uyumlu, rekabetçi, bireyci ve diplomalı-geleceksiz kitleler yaratılmak istendi. Ancak 19 Mart gibi eylemlerle ortaya çıkan öfke ve arayış, bu dizayna itirazın halen canlı olduğunu göstermektedir. Bilimsel, parasız, demokratik ve toplumsal yarar odaklı bir üniversite mücadelesi, bugün her zamankinden daha yakıcı ve meşrudur.

**II. ÖZGÜR VE ÖZERK
ÜNİVERSİTE İSTİYORUZ!**

Üniversiteler, düşüncenin serbestçe geliştiği, bilimin üretildiği ve toplumsal sorunlara çözüm arandığı merkezler olmalıdır. Ancak bunun için iki temel gereklilik vardır: akademik özgürlük ve kurumsal özerklik. Kapitalist toplumda, yani günümüzde ise sadece Türkiye’de değil tüm dünyada üniversiteler piyasa ilişkilerinin ihtiyaçlarına odaklanarak bilimin gelişimine engel olmaktadır. Gelişmiş emperyalist merkezlerde doğrudan sanayinin gelişimi ve bu sanayinin ihtiyaç duyduğu iş gücünü yetiştirme konusunda aktif roller üstlenen üniversiteler, sermaye için vazgeçilmez kurumlardır. Bu nedenle, sermayenin uzun erimli çıkarları için –bilimin doğası gereği ihtiyaç duyulan– akademik özerklik ve liyakat çoğunlukla kör topal olsa da olsa işlemek zorundadır. Yine de üniversitenin bir kurum olarak düzene göbekten bağlı olduğu gerçeği unutulmamalıdır.

Akademik özerklik, tek yönlü olarak burjuvazinin veya iktidarların üniversitelere bahsettiği bir özgürlük alanı olarak görülemez. Tarihin gelişim seyri içinde üniversite öğrencileri az sayıda elitin eğitim aldığı üst sınıflardan toplumun geniş kesimlerine yayılarak sınıfsal bir dönüşüm geçirmiştir. Bu dönüşümün hızlandığı dönem olan kırdan kente göç döneminde, 1950’ler boyunca Türkiye’de üniversiteye yoksul aile çocukları da dahil olmuştur. Öte yandan dünyada giderek etkisini gösteren devrimci fikirlerin çekimine giren üniversite öğrencileri üniversitelerin demokratik, özerk, bilimsel bir yapıya sahip olması için önemli mücadeleler vermiş, büyük kazanımlar elde etmiştir. ODTÜ tam da bu yıllarda devrimci geleneğini pekiştirerek kaderini halkla birleştiren aydınları, akademisyenleri bağrından çıkarmıştır. Kısacası üniversite özerkliği, özgürlüğü ve demokrasisi her zaman gençlik mücadelesinin gündemindedir.

AKP döneminde üniversitelerin “otoriter neoliberal” model etrafında yeniden inşa edilmesi ve kuşatılması, üniversitelerin sistem içi fonksiyonlarını bile işlemez hale getirdi. Yani Türkiye’de üniversite

okumak artık nitelikli uzman olmak, iş bulmak anlamına gelmediği gibi alınan eğitimin kalitesi de tamamen siyasi torpil mekanizmasına kurban edilmiş durumda.

Onlarca yıllık mücadelenin kazanımı olan akademik özgürlüklerin AKP tarafından bitirilmesi elbette bir gecede gerçekleşmedi. 12 Eylül 1980 askeri darbesinin getirdiği YÖK üniversitelerin özerkliğine zaten büyük darbe vurmuştu. YÖK sisteminin bile bir sınırı vardı ve üniversitedeki baskı ortamı mücadele dinamikleri ile geriletebilmişti. 1990'larda emekçi hareketinin ve sendikal hareketlerin, kentlerden bir kez daha yükselen yoksul varoşların mücadelesinin etkileri üniversiteleri canlandırmıştı. Generallerin düzeni mutlak bir iklim yaratmadı. AKP rejimi altında ise generallerin bile hayallerinde göreceği cinsten bir baskı-çürüme ortamı yaratıldı.

AKP'nin üniversiteleri kendi rejimine tehdit olarak algılamasının başlıca nedeni öğrencisiyle, akademisyeniyle yaratılan bu üniversite ortamı oldu. Üniversiteler, iktidara karşı mücadele edecek bir gençlik hareketinin zeminini yaratıyordu. Akademisyenler, karşı bir hegemonya zeminini güçlendiren aydınlar olarak canlılık sergiliyordu. Kendi iktidarını devam ettirmek için tüm bunları yok eden AKP rejimi üniversitenin var oluşunun temellerine de dinamit koymuş oldu. Baskının olduğu yerde özgür düşünce, dolayısıyla da bilim ve ilerleme imkansızdır. Varsa yoksa teknokentlere, teknoparklara para akıtan sermaye iş birliklerinin gölgesi; varsa yoksa yandaş rektörler! Otoriter rejimlerin hangisine bakarsanız bakın bu kutsal ittifakı görürsünüz!

Rektörlerin seçimlerin en azından yapıldığı ve seçilmiş rektörün atandığı eski sistemden, bugün kaç oy alırsa alsın doğrudan Erdoğan tarafından tepeden inme getirilen kayyum-rektör rejimine gidildi. Üniversitelerde yaratılmaya çalışılan yeni düzeni sadece uyumlu rektör atayarak oturtmak mümkün olmadığından Boğaziçi, ODTÜ, İstanbul

Üniversitesi gibi mücadele geleneği güçlü üniversitelerde gelişen direnişlere karşı kayyum rektör pratiği iktidar eliyle yaşama geçirildi.

Bir aydın sorumluluğu olarak Kürt halkının katledilmesine ses çıkaran Barış Akademisyenleri dik duruşları ile bu mücadele geleneğine büyük bir köşe taşı olarak adını yazdırdı. Binlerce akademisyen, 15 Temmuz sonrasında fırsattan istifade ilan edilen OHAL KHK'ları ile ihraç edildi; üniversitelerdeki “büyük temizlik” böylece yapılmış oldu. Yerlerine rektörlerin akrabaları, adrese teslim ilanlarla ısmarlama kadrolara yerleştirilen yandaşlar, eş-dost dolduruldu.

Başvuran tüm adayların ALES ve sınav notu hesaplanarak oluşturulan atama puanı ile atandığı ÖYP (Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı) yine OHAL koşulları altında 2016'da kaldırıldı. Böylece üniversite kadrolarına başarılı bilim insanlarının torpilsiz biçimde yerleşmesinin önüne geçilmiş oldu. AKP'nin yanı sıra MHP ve İslami tarikatların akademik kadrolar için kontenjanları olduğu bilinmektedir. Bu durum, üniversitelerde faşist çetelerin ve tarikatların doğrudan üniversite yönetimleri ile iç içe geçtiği çok sayıda örneği yaratmıştır. Böylelikle üniversite, bir sistem içi kurum olarak bile işlemez, meyve vermez hale getirildi. Tümü ile varlığını iktidarın varlığına bağlayan bir yandaşlık ilişkisinin merkezin dönüştü. Öğrencinin, halkın çıkarlarını ve bilimin çıkarlarını savunacak kimseyi bırakmayan bu yapıdan toplumsal ilerleme, bilim beklenemez.

Üniversitelerin özgürlüğü ve özerkliği için mücadele ederken bütünlüklü mücadeleler sürdürmeye ihtiyacımız var. Halkın yararına bilim üreten ve toplumun gerçek ihtiyaçları için insan ve kaynak seferber eden bir üniversite yaratmak için AKP'nin ve sermayenin üniversiteden kapı dışı edilmesi şarttır!

Özerk üniversite için acilen:

- **Üniversitelerde rektörler, dekanlar ve bölüm başkanları üniversitenin ilgili bileşenlerinin tamamının katıldığı seçimlerle belirlenmelidir.**
- **Cumhurbaşkanının rektör atama yetkisi kaldırılmalıdır.**
- **YÖK kapatılmalı, üniversiteler gerçek anlamda özerk bir işleyişle bilimsel-akademik özgürlüğe kavuşmalıdır.**
- **Teknokent adı altında üniversite-sermaye ilişkisine son verilmelidir. Üniversitelerin tüm bilimsel kapasitesi ve kaynakları toplumsal sorunları çözmeye ayrılmalıdır.**
- **ÖYP programı geri getirilmelidir. Yandaş-eş-dost kadrolaşmasına son!**

**III. DEMOKRATİK
ÜNİVERSİTE İÇİN
ÖĞRENCİ SENDİKALARI
İSTİYORUZ!**

Öğrenci Sendikalarının Tarihsel Önemi ve Örnekler

Öğrenci sendikaları ya da Öğrenci Temsilcileri Konseyi (ÖTK) dünyada ve Türkiye’de öğrencilerin üniversite yönetimine ve genel olarak eğitim politikalarındaki karar alma süreçlerine katılma talebiyle ortaya çıkmıştır. Bu mücadele eğitim politikalarının sadece burjuva politikacılar tarafından belirlenmemesi, doğrudan öğrenciler tarafından da şekillendirilmesi talebiyle şekillenmiştir. Öğrenci sendikaları ve ÖTK’lar öğrencilerin haklarını savunmak, eğitim alanındaki sorunlara dikkat çekmek ve kolektif bir güç oluşturarak değişim yaratmak için bir öz-örgütlülük olarak kendisini ifade etmiştir. Öğrenci sendikaları, öğrencilerin üniversite yönetimlerinde temsil edilmesini sağlar. Bu, öğrencilerin karar alma süreçlerine dahil olmasını mümkün kılar.

Öğrenci sendikaları ve ÖTK seçimlerinde öğrenciler içerisinde birbirine rakip olarak ortaya çıkan farklı siyasi eğilimler arasında mücadele söz konusu olur. Diğer taraftan bu sendikalar ya da ÖTK’lar taban inisiyatifi ile mücadeleden doğru yükselerek kuruldukları dönemine göre devrimci roller üstlenebilirler ve sonraki süreçlere de bu sol geleneği miras bırakırlar. Tersinden iktidarlar tarafından bürokratik olarak tepeden kuruldukları bu organların seçimlerinde bürokratik ve burjuva eğilimler ağır basar. Yine de bu öğrenci organlarının radikallik açısından ilerleme ya da geri düşüşlerini asıl belirleyen sınıf mücadelesinin ve gençlik hareketinin temposudur.

Tarihe bakıldığında öğrenci sendikaları ve ÖTK’ların çoğu kez toplumsal hareketlerin içerisinde kritik bir rol oynadığını görürüz. Tarihsel olarak bu örgütler, bulundukları dönemin sosyo-politik koşullarından etkilenmiş, üniversitelerde öğrencilerin eğitimdeki taleplerinden başlayan bir mücadeleden toplumsal eşitlik mücadelesine yönelmiştir. 1960’larda ABD’de Vietnam Savaşı’na

karşı yapılan öğrenci protestolarından, Fransa'daki Mayıs 1968 ayaklanmalarına kadar, öğrenci sendikaları yalnızca eğitim politikalarını değil, aynı zamanda baskıcı rejimleri ve sistemi sorgulayan savaş karşıtı eşitlikçi hareketlerin de öncüsü olmuştur. Farklı ülkelerde öğrenci sendikaları ve ÖTK'lar farklı biçim ve işlevler almıştır. Örneğin, Arjantin'deki öğrenci sendikaları tarihsel olarak devrimci Marksistlerin kontrolünde olmuş ve ulusal çapta siyasi mücadelelerde aktif rol oynamıştır. Bu örnekler, öğrenci sendikalarının gençliği temel reform taleplerinden başlayarak sistem karşıtlığında bir araya getirme kapasitesini göstererek, onları daha geniş emek hareketlerinin vazgeçilmez bileşenleri haline getirmektedir.

Aynı zamanda öğrenci sendikaları öğrencileri ve emekçileri aynı sınıfın parçaları olarak ya da geleceğin işçi kuşakları olma bilinciyle yan yana getirebilme potansiyeli taşır. Üniversitelerde doğrudan politik olmayan, yarı-politik diye nitelendirebileceğimiz geniş kesimlerin mücadeleye kazanılmasında; yurt, barınma, yemekhane, öğrenci temsilciliği gibi doğrudan kendi hayatlarını etkileyen meseleler üzerinden politize olmalarında önemli bir potansiyel taşır. Sosyalistlerin, gençlik kadrolarının öncülüğünde gençliğin kitlesel olarak kazanılmasında işlev görebilir.

ODTÜ ÖTK Deneyimi

1975 Nisan'ında ODTÜ öğrencileri, mütevelli heyetlerine karşı özerk-demokratik üniversite talebiyle sekiz ay süren büyük bir boykot yapar. ÖTK'nın doğuşu bu boykotla olur. Sekiz ay gibi uzunca bir süre süren boykotun organizasyonu, boykot süresince üniversitedeki faaliyetin düzenlenmesi gibi birtakım mekanizmaları ve işleyişi ortaya çıkarır. ÖTK'nın isim babalığı şerefine rektör Tarık Somer nail olur. ODTÜ-DER'i kapatmak isteyen rektör Tarık Somer, "ODTÜ-DER bir avuç anarşistin yeridir, öğrencileri temsil edemez" gerekçesiyle ODTÜ-DER'den kurtulmak ister. ODTÜ-DER'i kapatma kararını meşru göstermek için

de “öğrencileri ancak demokratik bir temsilcilik kurumunun temsil edebileceğini” söyler. Rektörün bu açıklaması ODTÜ öğrencilerinin eline iyi bir fırsat verir. Temsilcilik hakkı ileri sürülür ve rektör kabul etmek zorunda kalır. Ardından, ODTÜ ÖTK büyük bir güce dönüşerek ODTÜ devrimci geleneğinin öncü ve taşıyıcı unsuru haline gelir.

Resmi ÖTK’lar

ÖTK, 1980 cuntası sonrası ortadan kaldırıldı. Çok sonraları, Türkiye egemen sınıfının göstermelik demokratikleşme adımları gereği, 1996 yılında geri getirildi. Bu adım, Yükseköğretim Kurulu’nun (YÖK) varlığı altında tamamen göstermelikti. YÖK’ün o zamanki asıl derdi, 1996’da yaşanan üniversite işgalleri ile zirvesine çıkan öğrenci eylemleri karşısında manevra yapmaktı. Öğrenci hareketini kontrol altında tutma amacıyla, ÖTK’lar hem demokratik bir görüntü sunma hem de öğrenci muhalefetini kurumsal çerçeveye hapsetme maksadıyla devreye sokuldular. Bu nedenle de öğrenciler tarafından rağbet görmedi. Bu ÖTK’lar, gerçek anlamda demokratik ve bağımsız bir yapıya sahip olmaktan ziyade, üniversite yönetimlerinin kontrolü altında kalan bir mekanizmaydı. Radikal öğrenci hareketinin bu göstermelik kurumlara ilgi göstermemesi ve bürokratik işlevsizlik, ÖTK’ların daha baştan ölü doğmasına yol açtı. Sonraki yıllarda da göstermelik varlığını sürdüren ÖTK’lar öğrenci hareketi için hiçbir zaman anlam kazanamadı. Daha sonraki yıllarda öğrenci hareketi geri çekildiğinde de ÖTK’lara yönelik bir ilgi oluşmadı. Emek Gençliği gibi reformist çevreler ÖTK’lara anlam kazandırmak istese elde ettikleri sonuç sıfıra yakındı. Bunun en başta

gelen sebebi bu ÖTK'ların safi yetkisiz, bürokratik ve göstermelik durumda olmasıydı.

Tabandan Gelen Öğrenci Sendikaları ve ÖTK'ların Farkı

Öğrenci sendikaları ve ÖTK'ların sahici haklara sahip organlar olarak yetki kazanması mücadelesinin kitleselleşmesi bambaşka bir durum yaratacaktır. Bu eylemler siyasi farkındalık ile eylemselliği teşvik eden bir öz-örgütlülük mekanizması olma potansiyeli taşımaktadır.

Aşağıdan örgütlenen sendika ve temsiliyet mekanizmaları, öğrencilerin yaşamlarını etkileyen konularla ilgili (KYK burs ve kredilerinden yurt sorununa, yemekhaneden akademik taleplere) karar alma ve talep etme ortamı sunarak dayanışma duygusunu pekiştirir ve sınıf bilincini geliştirir. Bu örgütler yalnızca öğrencilerin çıkarlarını temsil etmekle kalmaz, aynı zamanda genellikle kârı eğitimden üstün tutan kapitalist yapılarla da mücadele ederler. Marx ve Engels'in vurguladığı gibi, herhangi bir sınıfın haklarını savunmak ve toplumsal değişim sağlamak için kolektif örgütlenme hayati öneme sahiptir. Bu bağlamda, öğrenci sendikaları geleceğin işçi liderleri ve eylemleri için de birer idman sahasıdır.

Kitle Mücadelesini Yönlendirmedeki Rolü

Öğrenci sendikaları, kitle mücadelelerini yönlendirme potansiyeline sahiptir çünkü öğrencileri ortak hedefler etrafında harekete geçirerek daha geniş toplumsal meselelerle ilişkilendirebilir. Akademik talepler ile daha geniş siyasi hareketler/talepler arasında köprü görevi görerek duyulması zor olan sesleri etkili bir şekilde yükseltebilir. Tarihsel olarak

öğrenci sendikaları kampüs sınırlarının ötesine geçen birçok başarılı kampanyada yer almıştır.

Genç-Sen Deneyimi

DİSK bürokrasisi 2007 yılında tepeden inme bürokratik bir kararla DİSK bünyesinde öğrenci gençlik sendikası Genç-Sen'i kuracağını ilan etti. Bunun üzerine yeni açılacak bu sendikanın yönetiminde yer kapmak, hatta bu kurumu tamamen ele geçirmek için çok sayıda sol fraksiyon Genç-Sen içerisinde güç mücadelesine başladı. SDP, EHP, TKP, Halkevleri, DİP, ESP, EMEP gibi çok sayıda sol grubun bürokratik manevralarla çok olumsuz örnekler verdikleri bu çekişmeli sürecin sonunda SDP Genç-Sen'in kontrolünü ele geçirdi ve diğer oluşumları tasfiye etti. Gelgelelim Genç-Sen bundan sonraki süreçte hiçbir varlık gösteremedi, SDP yönetiminde Genç-Sen tamamen atıl kaldı ve unutuldu. Genç-Sen, 2010 yılındaki Yargıtay kararından sonra resmen sendika statüsünü kaybetti. Genç-Sen deneyimi, sosyalist sol için tam bir fiyaskoydu. Sosyalist sol gruplar ayaklarına gelen bu fırsatı dar grupçu, akılsız ve yozlaşmış bir rekabette bozuk para gibi harcadılar. Genç-Sen deneyimi aynı zamanda tepeden bürokratik bir kuruluşla öğrenci öz-örgütlülüğünün sağlanamayacağına dair de önemli bir tecrübedir.

19 Mart 2025: Yeni Bir Tarihi Süreç

Türkiye'nin otoriterleşmesi sürecinde bir kırılma noktası olan bu tarihten itibaren öğrenci hareketi demokratik mevzileri savunmak için büyük bir direniş ortaya koymuştur. Bu süreçte 300'den fazla öğrenci tutuklanmış, ama neticede AKP'ye belirli düzeylerde geri adım attırmak mümkün olmuştur. Bu eylemler sırasında tabandan ortaya çıkan forumlar ve boykot komiteleri öğrencilerin karar alma süreçlerine doğrudan katılmasına olanaklar vererek çok önemli roller üstlenmiştir. Eylemlerin koordinasyonu, eşgüdümü ve sonraki adımların planlanması

bu karar organları üzerinden şekillenmiştir. Diğer taraftan çeşitli eğilimler bu taban dinamizmini bürokratik kanallara yönlendirmek istemişlerdir. Çoğu kez forumlar kasıtlı olarak belirli alanlara sıkıştırılan tartışmalarla kısırlaştırılmış, karar alınmayan uzun ve sıkıcı toplantılara dönüştürülmüş, böylelikle de dipten gelen dalganın önüne set çekilmeye çalışılmıştır. Diğer taraftan bu durum tüm kendiliğinden gelişen/örgütsüz kitle hareketlerin doğası gereği önümüze çıkan aşılması gereken engellerdir. Devrimci görev bu bürokratik manevraları bertaraf etmek, forum ve komite toplantılarından somut kararlar ve kampanya hedeflerinin çıkmasını sağlamak, bağımsız taban inisiyatifinin gelişmesini sağlamaya çalışmaktır. Öğrenci hareketi sonraki mücadelelerde bu deneyimlerin ışığında yol alacaktır.

Hedefler

Öğrencilerin haklarını koruyan, öğrencilerin üniversite yönetimine katılımının organları olan ve genel eğitim politikalarında söz sahibi olabilen gerçek öğrenci sendikalarının kurulmasını üniversitelerde bir talep haline getirmek, gündemleştirmek gerekiyor. Bu, bir ilerlemeyi talep haline getirmek, onu kitlelerce bilinir, hak verilir ve istenir bir mücadele konusu yapmak için muazzam önemde bir başlangıç adıımıdır. Bu açıdan öğrenci sendikaları talebini yükseltmek büyük önem taşır.

Halen göstermelik olarak varlığını sürdüren ÖTK'ların formaliteden ibaret yapısının değiştirilmesi ve gerçek bir demokratik organ olarak yükselmesi mücadelesi verilmelidir. Mevcut durumda temsilcilerin yetkileri, üniversite yönetimleri tarafından ciddi şekilde sınırlandırılmıştır; alınan kararlar çoğunlukla danışma düzeyinde

kalmaktadır. Bu yüzden de öğrenciler ÖTK seçimlerini ciddiye almamaktadır. Bunun için şu talepler öne çıkarılmalıdır:

- **ÖTK'ların yetkileri genişletilmelidir:** ÖTK'lar üniversite yönetiminde gerçek karar mekanizmalarına dahil edilmelidir.
- **Bağımsızlık:** ÖTK'ların üniversite yönetimlerinden bağımsız olarak hareket etmesi için yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- **Farkındalık kampanyaları:** Öğrencilerin ÖTK'ların önemini anlaması ve seçimlere aktif katılım göstermesi için çalışmalar yapılmalıdır.
- **Demokratik seçim mekanizmaları:** Çoğu üniversitede faal olan faşist terör şebekelerinin (FTŞ) ÖTK seçimlerine baskısı engellenmeli; seçimler şeffaf, katılımcı ve özgür bir ortamda yapılmalıdır.
- **Demokratik karar alma ve forum:** Öğrenci hareketinin doğrudan demokratik karar alma mekanizmalarının her türlü biçiminin (forum, komite, ÖTK, öğrenci sendikası) gelişmesi için mücadele edilmeli; şeffaf olmayan, bürokratik, dar grupçu ya da yönetim icazetli eğilimler zayıflatılmalıdır.

IV. EĞİTİM HAKKIMIZI SAVUNUYORUZ: YURT VE BURS İSTİYORUZ

AKP iktidarı boyunca çok sayıda yeni üniversite kuruldu ve bu üniversitelerin kampüsleri küçük ilçelere kadar yayıldı. İktidar, milyonlarca genci üniversite eğitime dahil etmekle övünüyor ancak bu yapılar üniversite olmaktan çok uzak: yurdu, yemekhanesi, sosyal ve kültürel alanları ve hatta kütüphanesi olmayan bu yapılara üniversite demeye bin şahit ister. Kısacası, iktidar açısından üniversiteler, yeni bürokrasi kadroları ve kentlerde ticaret hayatının canlanması demek. Sıfıra düşen burs ve krediler nedeniyle öğrencilerin işçileşmesi demek. Böylece özellikle hizmet sektöründe yüz binlerce kayıt dışı, sigortasız, ucuza öğrenci çalıştıran bir patronlar sınıfının da ihya edilmesi demek.

Ülkede en zengin yüzde 20 en yoksul yüzde 20'nin tam 42 katı eğitim harcaması yapıyor. Zenginlerin çocukları eğitimde en ayrıcalıklı konumda yer almaya devam ediyor. Eğitimde eşitsizlik artık eğitimde uçuruma dönüşüyor. Sıra arkadaşlarımız okuldan çok işe gider hale geliyor.

Emekçilerin kitlesel ve kalıcı şekilde yoksullaşmasıyla birlikte krizin faturası gençliğe, eğitime kesiliyor. Bütçede eğitime ayrılmayan her bir lira, emekçi çocuklarını eğitimden bir adım daha uzaklaştırıyor.

Ücretsiz Nitelikli Yurt İstiyoruz

2022-2023 öğretim yılı yükseköğretim istatistiklerine göre Türkiye'de 6,2 milyonu devlet üniversitelerinde olmak üzere 6.950.142 üniversite öğrencisi bulunuyor ve KYK'ya bağlı olan 785 yurdun 876.942 kişilik kapasitesi bulunuyor. 4.692 özel yurdun toplam kapasitesi ise 463.365. Yani milyonlarca öğrenci kötü durumdaki evlerde fahiş kiralar ödeyerek yaşamaya mahkûm ediliyor.

Acil olarak yurt inşa edilmesi gereken yerde yurtların kapasite üstü kullanılmasıyla balık istifi, insanlık dışı bir yaşam dayatılıyor. Altyapı ve donatısı ile bu yükü kaldırması mümkün olmayan bu yurtlarda yaşamak öğrenciler için tam bir işkenceye dönüşüyor. Yemeklerin, temizliğin,

ulaşımın, çalışma alanlarının ve suyun bile sorun olduğu bu yurtlar barınma değil ancak sığınma sağlıyor. Üstelik bu yurtların deprem ve yangın gibi felaketlere ne kadar dayanıklı olduğu da muamma! KYK yurtlarının kapasiteleri ve donatıları, “yurt yaptık” demek için yapılan betonlardan ibaret: AKP’nin kapasite zorlaması neticesinde asansör cinayetine kurban giden Zeren Ertaş’ın ölümü tesadüf değil.

Barınma krizinin gençler üzerindeki etkisi yıkıcı boyutlara ulaşıyor. Kiraların ve özel yurt fiyatlarının roket hızıyla yükselmesi gençlerin tarikat yurtlarında kalmasıyla ya da hiç üniversiteye başlayamamakla sonuçlanıyor. 2023 yılında 157.576, son 5 yılda toplam 518.549 öğrenci üniversitede okumaya hak kazanmış olmasına rağmen üniversiteye kayıt yaptıramadı. Üniversitelerin kapıları emekçi çocuklarına hiç açılmadan kapanıyor.

Devlet yurtlarının kapasitesinin bilerek sınırlı tutulduğu bir politika izleniyor. Bu ortamda bir kâr kapısından başka bir şey olmayan özel yurtlar devreye sokularak patronların cepleri dolduruluyor. Küçük kentler ve ilçelerde ev kiralayan öğrenciler başlı başına bir ekonomik kaynak olarak görülüyor. Diğer yandan da ülkede ideolojik ve ekonomik anlamda önleri açılan ve AKP rejiminin uzantılarından başka bir şey olmayan tarikat ve cemaat yurtları gidecek bir yeri olmayan gençler için mecburi istikamet oluyor. 2020-2021 döneminde özel yurtların %16,44’ü dernek yurtları olarak kayda geçti. Çoğu zaman devletin hibe ettiği binalarda açılan bu baskıcı yurtların varlığı AKP’nin “kindar ve dindar nesil yetiştirme” projesine dayanıyor. Yoksulluk ve aile baskısından dolayı bu yurtlarda kalmaya zorlanan binlerce öğrenci bunalıma giriyor, intihar ediyor, okulu bırakıyor. Denetim dışı bırakılan ve cezasızlıkla ödüllendirilen bu kurumlarda şiddet ve istismar gibi vakalar sıklıkla yaşanıyor. Aladağ’da olduğu gibi bu yurtlar küçük yaştaki çocuklara mezar oluyor. Enes Kara gibi üniversite öğrencileri yaşadığı baskılara dayanamayarak yaşamına son veriyor.

KYK yurtları ise çoğunlukla TÜGVA gibi AKP vakıfları, tarikat cemaat ağları ve temelde de Ülkü Ocakları gibi faşist ve İslamcı örgütlere teslim edilmiş durumda. Öğrencilerin kolektif yaşam alanlarının faşist terör ile kısıkaç altına alınmış olması, AKP'nin gençliğin potansiyellerine dair duyduğu derin korkudan kaynaklanıyor. Öğrenci yurtlarında yaşanan su, elektrik, ısınma, ulaşım, asansör gibi sorunlarda ortaya çıkan kendiliğinden eylemlerde bir kez daha görüldüğü gibi bu yurtların da yönetimleri yalnızca baskı ve sindirme aparatı olarak görev yapıyor; gençlerin temel ihtiyaçları ile değil gençlerin kontrol altında tutulmasıyla ilgileniyor.

Kadın öğrenci yurtlarında baskı had safhada uygulanıyor. Cinsiyetçi uygulamaların temel merkezlerinden biri haline gelen kadın öğrenci yurtlarında giriş çıkış saatleri ve izin prosedürleri dayatılıyor. Bu denetleme mantığı çoğunlukla sadece kadın öğrenciler üzerindeki cinsiyetçi baskı olarak uygulanıyor. Güvenlik gerekçesiyle konulmuş gibi gösterilse de asıl olarak kadınların kontrol altına alınmasına hizmet ediyor. Kadınlara yönelik şiddet ve taciz vakalarının artmış olması bahane olarak gösterilip bunun çözümü olarak kadınların özgürlüklerini kısıtlayıcı uygulamalar devreye sokuluyor. Yurda girişlerde yaşanan küçük gecikmelerde bile ailelere haber verilerek kanunsuzca ihbarcılık faaliyeti yapılıyor. Yurtların etrafında yaşanan taciz vakaları özgürlükler kısıtlanarak değil, tedbirler alarak engellenmelidir.

- **Tüm öğrencilere ücretsiz nitelikli yurtlar sağlanmalıdır.**
- **Tüm özel yurtlar kamulaştırılmalıdır.**
- **Vakıf veya dernek adı altında açılan tüm yurtlar kapatılmalıdır.**
- **Yurt sağlanamayan öğrencilere aile gelirine göre kira ve fatura desteği sağlanmalıdır.**

- Yurtlar çalışma odaları, sosyal donatı ve yemekhaneleri ile birlikte inşa edilmelidir.
- İhaleci inşaat baronlarının ellerindeki konutlara el konularak yurt yapılmalıdır.
- Oda başına yatak sayısı iki ile sınırlandırılmalı, insanca bir yaşam ortamı sağlanmalıdır.
- Yurtlardaki baskıcı uygulamalar kaldırılmalı, cinsiyetçi uygulamalara son verilmelidir.
- Reşit birer birey olan öğrenciler üzerindeki izin uygulamaları ve aile ihbarcılığı gibi uygulamalar son bulmalıdır.
- Yurtların civarı yeterli şekilde aydınlatılmalıdır.
- Üniversiteye yakın ve ulaşılabilir yurtlar sağlanmalıdır.
- Üniversiteye uzak yurtlardan kampüslere direkt ve ücretsiz servis ulaşımı sağlanmalıdır.
- Yurtlar faşist çetelerden temizlenmelidir.

Krizin Bedelini Gençler Ödemeyecek: Burs İstiyoruz!

6,9 milyonluk üniversite öğrencisine karşılık 2023 yılı itibarıyla, KYK'dan burs alan öğrenci sayısı 630 bin, kredi kullanan öğrenci sayısı ise 900 binde kalıyor. Harçlık bile sayılamayacak komik rakamlarda verilen kredi ve burslar nedeniyle öğrenciler arasında çalışmak bir kural halini alıyor. Artık çalışmadan öğrencilik yapmak bir lüks haline dönüştü.

Asgari ücretin genel ücrete dönüştüğü Türkiye'de açlık sınırının altında yaşam süren milyonlarca emekçinin çocuğuna dayatılan yoksulluk yetmiyormuş gibi, KYK kredisi adı altında borçlandırma politikası

izleniyor. KYK'dan öğrenim kredisi alan öğrenciler daha mezun olmadan borç yükü altına giriyor. Diplomalı işsiz ya da nitelikli ve ucuz iş gücü olarak görülen üniversite öğrencileri borç yükü altında ezilerek çalışma yaşamının ilk yıllarına daha ileri bir yoksullukla başlıyor. Yılda bir kez güncellenen ve yüksek enflasyon karşısında eriyip biten burs ve krediler yükseltilmediği için hiçbir ihtiyacı karşılamaya yetmiyor. Staj veya mesleki eğitim adı altında, dayatılan düşük ücretlerle patronlara ucuz işgücü olarak sunulan öğrenciler, daha lise yıllarında MESEM gibi projelerle bu sömürü sisteminin içine sokuluyor. Üniversite yıllarında da bu durum öğrencilerin yoksulluk içinde ve ne iş bulursa çalışmak zorunda kaldığı bir çarka itilmesiyle devam ediyor. Üniversite öğrencileri yazın para biriktirmek, staj yapmak ya da okuyabilmek için çalıştığı iş yerlerinde iş cinayetlerinde can veriyor.

- **KYK borçları silinmelidir.**
- **Aile geliri yoksulluk sınırı altında olan öğrencilerin tamamına kredi değil burs sağlanmalıdır.**
- **Tüm kredi ve burslar her ay gerçek enflasyon oranında düzenli olarak güncellenmelidir.**
- **Staj yapan öğrencilere en az asgari ücret ödenmelidir.**
- **Özel üniversite patronlarına değil eğitime bütçe ayrılmalıdır.**
- **Eğitim materyalleri tüm öğrencilere ücretsiz olarak sağlanmalıdır.**
- **Kültür-sanat faaliyetleri öğrencilere ücretsiz olarak sağlanmalıdır.**

“Parası olmayan okumasın” düzenine karşı mücadeleye!

**V. LAİK, BİLİMSEL,
ANADİLDE EĞİTİM
HAKTIR!**

Türkiye’de eğitim sisteminin dinselleştirilmesi, özellikle anaokulundan itibaren küçük yaştaki çocukların da hedef alınmasıyla ciddi bir tehdit haline gelmiştir. AKP’nin toplumu muhafazakarlaştırmak için eğitim müfredatında yaptığı değişikliklerin yanı sıra eğitim sisteminde dini cemaat ve vakıfların etkisi de giderek artmaktadır.

Eğitim sisteminin dinselleştirilmesi yalnızca bireylerin eğitimini değil, aynı zamanda toplumsal yapı üzerindeki etkilerini de derinlemesine etkilemektedir. Bu durumun getirdiği başlıca sorunlar şunlardır:

- **Sınıfsal Uçurum:** Eğitimdeki dinselleşme, orta-üst sınıfların çocuklarını özel okullara yönlendirirken emekçi çocuklarının devlet okullarında kalması sonucunu doğurmaktadır. Hurafelerle doldurulan eğitim müfredatından ve zorla İmam Hatip okullarına dönüştürülen okullardan doğrudan etkilenen, yoksul emekçilerin çocukları olmaktadır. Bu durum okullar arası makası açmakta, toplumsal eşitsizlikleri derinleştirmektedir.
- **Eğitimde Niteliksizlik:** AKP döneminde sürekli değişen sınav ve eğitim sistemi eğitimi yapboz tahtasına çevirmiş, öğrencileri sürekli olarak rekabetçi ve belirsiz bir eğitim sistemine mahkûm etmiştir. Her seferinde yeni bir sınav sistemi ve müfredat ile eğitim daha da niteliksiz hale getirilmiştir. Devlet okullarının niteliksiz hale getirilmesi AKP eliyle kasten yürütülmektedir ve asıl amaç eğitimi tamamen piyasalaştırmaktır. Eğitim sisteminin bu yapısal sorunları ve genel niteliksizlik emekçi sınıfların çocuklarının eğitimde geri kalmasına yol açmakta; parası olanın nitelikli eğitim hakkını satın aldığı, olmayanın temel eğitim hakkından bile faydalanamadığı bir eşitsizlik yaratmaktadır.
- **Tekçi Zihniyet:** Eğitim sistemi, laiklik karşıtlığı ve dinselleşmenin yanı sıra milliyetçi şoven bir içerikle sakatlanmıştır. Zorunlu din dersleri Sünni İslam’ın çocuklara ve gençlere dayatılması

iken, sürekli işlenen şovenist temalar ayrıca başka bir büyük sorundur. Kürtlerin yok sayılması, Alevi düşmanlığı, erkek egemenliği ve homofobi çocuklara ve gençliğe eğitim sistemi aracılığıyla dayatılmaktadır. Benimsenen tekçi zihniyet, farklı inanç ve kimliklerin yok sayılmasına neden olmakta ve her sene ilköğretimden ortaöğretime ders kitaplarında ezilen kimliklere yönelik aşağılayıcı kavram ve içerikler eklenmektedir. Gezi direnişinin bir “darbe” olarak yeni nesillere benimsetilmek istenmesi, toplumsal hafızayı AKP ve sermaye lehine dönüştürme çabalarının çarpıcı örneklerinden biridir.

- **Cinsiyetçilik:** Eğitimde ve müfredattaki zorla dinselleşme süreci cinsiyetçi, baskıcı bakış açısını eğitim sisteminin doğal bir karakteri haline getirmiştir. Toplumdaki cinsiyet eşitsizliğini, LGBTİ düşmanlığını ve sistemin getirdiği her türden gerici fikirleri gençlere zerk eden eğitim sistemi, tarikat ve cemaatlerin de bakanlık içindeki etkisiyle giderek daha da kötüleşmektedir. Karma eğitim bile hedef alınmakta, kız çocuklarının okullaşma oranı düşmekte, eğitimde eşitsizlikler derinleştirmektedir.
- 1. **ÇEDES Protokolü *derhal iptal edilsin!* Eğitimde cemaat-tarikat etkisiyle mücadele etmek için ÇEDES’in iptali şarttır.**
- 2. ***Eğitime ayrılan* bütçe artırılsın, nitelikli kamusal eğitim için özel okullara aktarılan kaynaklar kamusal eğitime yönlendirilsin!**
- 3. ***Büyük çaplı yeni kadrolu öğretmen alımı gerçekleşsin.* Sözleşmeli, ücretli öğretmenlik şeklinde güvencesiz çalışmaya son verilsin. Eğitim emekçileri insanca yaşayacak koşullara kavuşsun!**
- 4. **Özel okullar kapatılsın! Kapitalist sistem ve AKP’nin uygulamakta olduğu “Parası olan özel okullara gitsin,**

olmayan niteliksiz devlet okullarına talim etsin” politikasına son verilsin.

5. Teknolojik alt yapısı ve donanımı güçlü olan, depreme dayanıklı yeni **yurtlar ve okullar inşa edilsin.**
6. **MEB aracılığıyla kaynakların cemaatlere aktarılması durdurulsun!** Halkın kaynaklarının cemaat vakıf ve derneklerine aktarılması durdurulmalıdır.
7. **Zorunlu din dersi kaldırılsın!** Öğrencilere dinsel eğitim dayatması son bulsun. Din dersleri zorunlu olmaktan çıkarılsın, göstermelik olarak değil sahici olarak seçmeli hale getirilsin.
8. İmam hatip okullarının kayırılmasına, ayrıcalıklı hale getirilmesine son verilsin. **İmam Hatip dayatmasına son!**
9. Eğitimde bilime, sanata, felsefeye daha fazla yer açılsın.
10. **Anadilde eğitim hakkı tanınsın!** Anadilde eğitim alabilme hakkı tanınmalı ve bu konuda somut adımlar atılmalıdır.

Hedefler

1. **Laik, bilimsel, eşit, anadilde eğitim kampanyası:** Eğitimin dinselleştirilmesine ve eğitimin piyasalaşmasına karşı ortaya çıkan gündemlerde emekçi sınıfların ve çocuklarının çıkarlarını öne çıkaran kampanyalarla müdahale edilmeli.
2. **Nitelikli ve bilimsel eğitim kampanyası:** Nitelikli ve bilimsel eğitim mücadelesi mottolaştırılmalı ve çeşitli araçlarla sürekli görünür kılınmalıdır. Bu konudaki ısrarlı çalışmalarla basılı ve dijital araçları

en etkin şekilde kullanarak MFT'nin bazı taleplerle özdeşleşmesi sağlanmalı.

3. **Eğitimde eşitlik:** Özel okulların kapatılması talebi sürekli olarak işlenmeli ve mücadele gündemi olması için özel önem verilmelidir. MFT, eğitimde eşitlik mücadelesi konusunda öne çıkan bir gençlik örgütü olmalıdır.
4. **Dayanışması ağlarının yaratılması:** Yoksul emekçi bölgelerinde sınıf mücadelesinin yükseltilmesi için alternatif toplumsal dayanışma mekanizmaları geliştirilmeli (Dayanışma dersleri, deprem bölgelerindeki çalışmalar vs.).

VI. ÜNİVERSİTELERDE FAŞİZME KARŞI MÜCADELE

Bugün üniversitelerdeki en büyük problemlerin başında ülkücü faşist terör şebekeleri (FTŞ) gelmektedir. Bu çeteler üniversitelerde en ufak muhalif bir sesin çıkmasını engellemek için terör estiriyor. Dersliklerde, yurtlarda, kantinlerde polis ve özel güvenliğin yapamadığı saldırı ve tehditleri faşist çeteler gerçekleştiriyor. Amaçlanan öğrenci muhalefetine nefes aldırmamak, herhangi bir eleştiri ve özgür ifadeye izin vermemektir. Türkiye'deki bozuk düzen bu çetelere adeta suç işleme özgürlüğü sunmakta, kesici ve delici aletlerle yaralama olaylarına karışanlar bile rektörlükler tarafından korunmaktadır. Öyle ki öğrenci topluluklarının edebiyat, sanat ve tarih gibi konularda yapacağı etkinlikler bile faşist saldırılara hedef olmaktadır. Öğrencilerin can güvenliği bu çeteler yüzünden tehlikededir.

Faşist terör şebekelerine suç işleme özgürlüğü verilmesinin sebebi gençlikten duyulan korkudur. Türkiye'deki bozuk düzene karşı üniversitelerden gelişecek muhalefetin hızla yaygınlaşacağından, üniversite gençliğinin hızla sosyalist fikirlere kayabileceğinden korkanlar, en kriminal çetelere muhtaç durumdadır. Sosyalist gençlikle emekçi halkın etkileşime girmesi, Türkiye kapitalizminin kabusudur. 1968 ve 1978'in hafızasına sahip olan egemen sınıf, sosyalist fikirlerin nasıl hızla yayılabileceğini bilmektedir. Bu yüzden de ülkücü mafyalardan medet ummaktadır. Bu da sistemin genel yozlaşmasını, çeteleşmeyi ve çürümeyi garantilemek anlamına gelmektedir. Faşist çetelerin üniversitelerde hâkimiyet kurması, akademik kadroların ve bazı önemli fakültelerin tümünden bu çetelerin eline teslim edilmesi, bilimsel özgürlüğü ve eleştirel düşüncüyü yok etmektedir. Bütün bunlar bilimsel faaliyetlere darbe vurmakta ve en nitelikli akademik unsurların yurt dışına göçmesine sebep olmaktadır.

Üniversiteler özgür düşüncenin, bilimin ve eleştirel aklın merkezleri olmalıdır. Sistematik biçimde sürdürülen faşist saldırılar ve baskılar üniversitelerde demokratik ortamı boğmaya yöneliktir. MFT faşist

karanlığın üniversiteleri nefes alınamaz yerler haline getirmesine karşı mücadeleyi yükseltecektir.

Anti-Faşist Mücadelenin Yakın Geçmişine Dair Bazı Dersler

Üniversitelerde faşist terörün zemin kazanmasında sol güçlerin hatalarının da büyük payı olmuştur. Ankara, Marmara, İstanbul Üniversiteleri gibi birçok üniversitenin faşistler tarafından nasıl ele geçirildiğinin muhasebesinin yapılması gerekir. Bu konudaki analizler şu şekilde özetlenebilir:

- Faşistlerin üniversiteleri ele geçirdiği süreçte sosyalist sol üniversitelerde çok izole ve marjinal bir konuma itilmiştir. Politik ya da entelektüel çalışmaları oldukça zayıf olan sosyalist sol öğrenci kitlelerle bağ kuramamış, üniversitelerde solun hakimiyetinin meşruluğunu güçlendirecek faaliyetlerde bulunamamıştır.
- Solun çizdiği genel profil içine kapanık, üniversite geneliyle ilişki kurmayan, onlara seslenme derdi de olmayan, daha çok şekilcilik ve kültürel öğelerle öne çıkan solcu profilidir.
- Sosyalist sol, faşistler için bir sığrama tahtası olan Kürt sorunu ile ilişkili çetrefilli meseleleri iyi yönetememiştir. Özellikle DEM Parti geleneğindeki çevreler yaptıkları eylemlerin sonuçlarıyla pek ilgilenmemiştir. Faşist çetelerin toplumda yaygın olan “terör” karşıtlığını kullanarak geniş bir kesime ulaşmaları gerçeği karşısında taktik esneklik ve siyasi zekâ göstermeyen bu oluşumlar, yaptıklarıyla üniversitelerin düşmesinde pay sahibi olmuştur.
- Sosyalist solun TKP, EMEP gibi aktörleri anti-faşist mücadeleden uzak dururken küçük gruplardan oluşan diğer bir kesimse plansız

ve altı boş bir atılğanlıkla hareket ederek kaçınılmaz şekilde yenilgiye uğramıştır.

- Sosyalist solun iflah olmaz dar grupçu ve rekabetçi alışkanlıkları, faşizme karşı hayati önemde olan anti-faşist cephenin birliğini sürekli zayıflatmış, ortak hareket edemeyen sol, faşizm karşısında yenilgiye uğramıştır.

Bu tespitlere göre hareket tarzı şu şekilde gelişmelidir:

- Üniversitelerde anti-faşist bilinç ve duyarlılığın gelişimi için sistematik bir çaba içerisinde olmak gerekir. Bu çalışmalarda faşistlere karşı tepkilerin oluşturulması, güçlenmesi ve örgütlenmesi sağlanmalıdır.
- Genel öğrenci kitlesiyle sürekli temas halinde olmalı, kendimizi iyi anlatmalı ve asla izole duruma düşmemeliyiz.
- Üniversite ve eğitimle ilgili sorunları genel sistem karşıtı mücadelelerle birleştirmeli, AKP karşıtı eğilimlerden beslenmeli ya da sempati kazanmalıyız.
- Sosyalist sol güçler içerisinde oyun kurucu olmalı, dinamik ve siyasi zekaya sahip bir mücadele birliği kurmalıyız. Pasifist unsurları ve tersinden maceracı küçük oluşumları mümkün mertebe tecrit etmeliyiz.
- Öğrenci topluluklarıyla bağlar güçlendirilmeli, CHP tabanı hesaba katılmalı, kitle çalışmalarıyla hemen her kesime ulaşılmalı, birebir propaganda yöntemleri en güçlü şekilde kullanılmalıdır: bu sayede şovenizmden etkilenen sola uzak kesimleri dahi en azından tarafsızlaştırma şansımız olacaktır.
- Akademisyen ve çalışanlarla dayanışmayı kuvvetlendirmeliyiz. Anti-faşist mücadelede akademisyenlerin ve üniversite

çalışanlarının desteği alınmalı, ortak eylem platformları oluşturulmalıdır.

- Sosyal medya mücadelesi önemsenmelidir. Faşist odakların gerçek niteliğini göz önüne sermek için “çeteler” ya da faşist terör şebekeleri (FTŞ) olarak kitleler önünde teşhir etmek önemli olacaktır.
- Kapsayıcı ve net bir dil kullanmalıyız. Söylemler, öğrencilerin geniş kesimlerini etkileyebilecek şekilde sade ve net bir biçimde ifade edilmelidir. Anti-faşist mücadelenin sadece sosyalistlerin değil, özgürlük ve demokrasi isteyen herkesin mücadelesi olması gerektiğini aktarabilmeliyiz.
- Kitlesele eylemler çok önemlidir. Faşist çetelerin etkisini kırmak için kitlesellik çok önemlidir. Zayıf geçecek eylemlerden kaçınılmalıdır. Ülke konjonktürü iyi değerlendirilmeli, tabandan gelen eylem talebinin varlığı ya da yokluğu hesaba katılmalıdır. Etkinliklerin anti-faşist geniş çevrenin moralini yükseltecek şekilde geniş katılımlı olması önemlidir.
- Faşist baskının hüküm sürdüğü üniversitelerde örgütlenmenin kapalı ve gerekli gizlilik sağlanarak sürdürülmesi, bunun için yaratıcı araçların geliştirilmesi çok önemlidir. Ancak belirli bir güç dengesinin sağlanması koşuluyla açık çalışmalara başlanmalıdır. Zamansız ortaya çıkılması durumunda faşist terörü göğüslemek mümkün olmayacak ve emekler boşa gidecektir. Bu nedenle zamansız ve plansız çıkışlara karşı dikkatli olunmalı, başkalarının ipiyle kuyuya inilmemelidir. Bunun için en iyisi diğer sosyalist oluşumların da mümkün mertebede bu perspektife kazanılmasıdır.

Mücadele Başlıkları:

Üniversitelerde Can Güvenliğinin Sağlanması: Her türlü faşist ve şiddet içerikli eylemlere karşı üniversite yönetimleri derhal önlem almalı ve sorumluları tespit ederek etkili yaptırımlarda bulunmalı.

Demokratik ve Özgürlükçü Bir Üniversite Ortamı İçin Faaliyetlerin Desteklenmesi: Öğrenci topluluklarının demokratik haklarını özgürce kullanabilmesi, etkinliklerini korku ve tehdit olmaksızın gerçekleştirebilmesi için dayanışmacı bir mücadele verilmelidir.

Çetelerin Üniversite Ortamından Uzak Tutulması: Ülkücü faşist grupların, üniversite içerisinde örgütlenmelerine izin veren ve faşist şiddeti meşrulaştıran yapılarla mücadele edilmelidir.

Hukukun İşletilmesi: Şiddet olaylarına karışan faşist gruplar ve bu grupları destekleyen yapılar hakkında yasal işlemler başlatılmalıdır. Muhalif öğrencileri sindirmek için her fırsatta devreye sokulan soruşturma-ceza pratikleri faşist çete unsurlarına uygulanmalıdır!

**VII. KADIN DÜŞMANI
AKP'Yİ YENECEĞİZ!
KADINLAR EN ÖNE!**

Kadınlar AKP'nin ülkeye giydirmeye çalıştığı deli gömleğini kabul etmiyor. Kadınların ne giyeceğinden kaç çocuk doğuracağına kadar müdahale eden bir siyasal İslamcı AKP rejimi altında haklar, özgürlükler ve kadınların toplumsal konumu topyekûn gerileme yaşıyor. Zorla muhafazakârlaştırma projesi ile cinsiyetçi eğitim ve siyasi propaganda en uçlara kadar nüfuz ediyor. Bakanlıklar, yargı, polis ve iktidar tüm araçları ile kadın düşmanlığını aklayan, şiddeti körükleyen roller oynayarak kadın düşmanlığını sistematik hale getiriyor. Bunun karşısında ise yeni bir kadın itirazı gelişiyor.

Özellikle genç kadınları çekimine alan kadın hareketi dinamiği AKP'nin otoriter rejimine karşı belli periyodlarla kendisini gösteriyor. Kadın cinayetlerine karşı verilen büyük eylem refleksleri liselere kadar yayılıyor. Genç kadınların mücadele motivasyonu diri ve kadınların bu mücadele refleksi toplumun büyük kesimlerinde büyük sempati ve saygı ile karşılanıyor. Üniversiteli genç kadınlar ülkenin genç kuşak mücadelecisi unsurlarından olduğunu kanıtlayan sayısız eylemle AKP'li yıllar altında gelişti ve gelişmeye devam ediyor.

Genç kadınların kendi ayakları üstünde durma, bağımsız ve özgür yaşama isteği ve bilinci konusunda kat ettiği mesafe toplumu (özellikle de genç kuşakları) kadın hakları konusunda verilen mücadelenin etkisi ile ileri taşıyor. Sokak eylemlerinde genç kadınların cesaret ve öfke ile sokaklarda olması umut verici bir tablo ancak bu tablonun sınırlarını aşmak için mücadelede gerekli müdahaleleri yapmalıyız. Öncelikle, genç kadın dinamiğinin devrimci bir içerikle buluşması gerekiyor. Genç kadınların kendi yaşadığı sorunların hem sistemle hem rejimle olan bağını kurabilmesi büyük önem taşıyor. Öfkesi kolaylıkla kimlik karşıtlığına indirgenebilen ve hareket içindeki feminist hegemonyanın liberal sınırları nedeniyle ileri gidemeyen kadınlar, rejimin pervasız saldırılarının altında çoğunlukla karamsarlığa kapılıyor. Genç kadınlara kadın düşmanlığının ve tüm cinsiyetçi toplumsal ilişki ve düşüncelerin

sınıfsal zeminini anlama gücü veren Marksizm ise hem somut mücadele ilişkilerini hem de sınıf mücadelesi ile olan bağı kurduğu ölçüde kadınları ileri taşıyacaktır. Öğrenci, işsiz, işçi tüm genç kadınları devrimci fikirlerle ve sınıf bilinci ile donatmalı ve devrimci mücadelenin en önüne kazanmalıyız. Hem sıra arkadaşlarımızı hem de toplumu değiştirmek için kadınları bu devrimci ilerlemenin en önünde olmaya çağırıyoruz!

Ev içi emeğin, kapitalizmi ayakta tutan başat mekanizmalardan olduğu ve cinsiyetçiliğinin somut kaynağının burası olduğunu anlatmalı, kapitalistlerin çıkarına çalışan sistemin sömürü ve cinsiyetçiliği aynı anda var ettiğini göstermeliyiz. Kadın ve LGBTİ düşmanlığından çıkarı olan kapitalizme karşı genç kadınları devrimci sosyalist mücadeleye kazanmalıyız.

AKP'ye karşı genç kadınları, toplumsal mücadelenin önünü açacak biçim ve içerikle mücadelenin aktif bir öznesi haline getirmeliyiz. Kadınların toplumda sahip olduğu destek özellikle yoksul muhafazakâr kadınlar arasında umutla takip ediliyor. Kampüslerden mahallelere yoksul emekçi kadınların sesini genç kadınların enerjisi ile birleştirecek sınıfçı kampanyalar örmeliyiz. AKP'nin geriletilmesi sınıfsal temeldeki kadın sorunlarının öne çıkması ile mümkün olabilir. Ayrıcalıklı ve orta sınıf reflekslerin değil milyonlarca kadının kreş, iş, yoksulluk, şiddete karşı koruma gibi gündemler etrafında örgütlenmesi için örgütleneceğiz.

- **Liberal, bireyci, kimlikçi hegemonyaya son vereceğiz; sosyalist eşitlik mücadelemizi kampüslerde yükselteceğiz.**
- **Zenginlere değil eğitime, sağlığa, kadınlara, çocuklara bütçe!**
- **Kadınların aileden bağımsız ve özgür bir yaşam kurabilmesi için iş!**

- **Eşit işe eşit ücret!**
- **Aile baskısı nedeniyle eğitimi engellenen kadın öğrencilere koşulsuz burs ve barınma!**
- **Tacize karşı kampüs ve yurt çevrelerinde aydınlatmalar yeterli hale getirilmelidir.**
- **Yurtlarda güvenlik bahane edilerek kadın öğrenciler üzerinde baskı kurulmasına son verilmelidir.**
- **Cinsiyetçi eğitim müfredatına son!**
- **Ergenlik dönemi ve devamındaki eğitim sürecinde cinsel sağlık eğitimi verilmelidir.**
- **Üniversitelerde cinsiyet eşitliği birimleri kurulmalı ve aktif olarak işletilmelidir.**
- **Genç kadınlar işyerlerinde mobbing, taciz, düşük ücretler, esnek çalışma, güvencesiz çalışma koşullarına karşı sendikali ve örgütlü mücadeleye!**
- **Tüm temel koruyucu sağlık tedbirleri kamusal ve ücretsiz olarak sağlanmalıdır.**
- **Şiddet gören veya şiddet tehdidi altındaki tüm kadınlara aktif koruma sağlanmalıdır. 6284 uygulansın!**
- **Yargıda cezasızlığa son: İyi hal indirimi hükümleri kaldırılсын!**
- **Ev emeği kamusallaştırılmalıdır: Tüm kampüslere, yurtlara, mahalle ve iş yerlerine yemekhane ve kreş!**
- **Homofobi ve transfobi ile mücadeleye! Cinsiyetçilik tüm cinsiyetleri ezer. Yaşasın özgür, eşit, onurlu yaşam mücadelemiz!**

Bize Ulaşın:

☎ 0532 647 0620

🌐 📱 📺 marksistfikir

🌐 marksistfikirtopluluğu